

Svećenstvo je uglavnom tražilo oslonac na Austriju, jer je prevladavalo katoličko svećenstvo i u užoj zajednici s katoličkom Austrijom smatralo je, da će biti najbolje zaštićeni interesi katoličke crkve u ovom dijelu Evrope. Laički intelektualci i jedan dio svećenika-intelektualaca kao i predstavnici industrijskih interesa tražili su oslonac na carističku Rusiju, jer su smatrali da bi saradnjom carske Austrije i carske Rusije moglo doći do proširenja Austrije na ostale zemlje u kojima žive južni Slaveni, pa da bi time slavenski i privredni i intelektualni elemenat ojačao i došao do odlučnog utjecaja u političkom životu monarhije, a da bi i katolicizmu bilo olakšano prodiranje na istok.

Nasuprot tom shvaćanju Stranka prava je stala na stanovište, da se Hrvatska mora oslanjati samo na demokratsku i liberalnu Francusku, jer da je ta država s gledišta kulturnog hrvatskom puku najbliža, sa gledišta političkog Hrvatima prirodni saveznik, a sa gledišta ekonomskoga najmanje pogibeljna:¹⁹⁾

vidimo, da je Francezka jedina država, koja svoj upliv u Evropi uz dostojanstvo svoje neoskvernjeno poderžava; — vidimo, da nam je ona i iz gledišta *moralno-civilizatorskoga* najbliža, a kao *ne-sused* najdalja; dakle da nam nemože biti pogibeljna, kao što nam je pogibeljan Talijan ili Švaba... napokon vidimo da je i Francezka *trimi našimi* neprijatelji kervni neprijatelj, indi naš saveznik *naravni* . . .

¹⁹⁾ Hrvatska, Zagreb, 1869.